

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla)

20 ta' Diċembru 2017*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 90(1) – Tnaqqis fil-prezz fil-kundizzjonijiet iddeterminati mil-Istati Membri – Tnaqqis tal-ammont taxxabli – Principji ddefiniti fis-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs, (C-317/94, EU:C:1996:400) – Skontijiet mogħtija lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard privati”

Fil-Kawża C-462/16,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-Ġermanja), permezz ta' deċiżjoni tat-22 ta' Ġunju 2016, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-17 ta' Awwissu 2016, fil-proċedura

Finanzamt Bingen-Alzey

vs

Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla),

komposta minn J. L. da Cruz Vilaça, President tal-Awla, E. Levits, A. Borg Barthet (Relatur), M. Berger u F. Biltgen, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: E. Tanchev,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal **Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG**, minn A. Funke, Steuerberater, u H.H. von Cölln, Rechtsanwalt,
- għall-Gvern Ġermaniż, minn T. Henze u R. Kanitz, bħala aġenti,
- għall-Gvern tar-Renju Unit, minn D. Robertson, bħala aġent, assistit minn P. Mantle, barrister,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn B.-R. Killmann u R. Lyal, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali fis-seduta tal-11 ta' Lulju 2017,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċizzjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU 2006, L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).
- 2 Din it-talba giet ipprezentata fil-kuntest ta' tilwima bejn il-Finanzamt Bingen-Alzey (l-Uffiċċju tat-Taxxa ta' Bringen-Alzey, il-Ġermanja) (iktar 'il quddiem l-“Uffiċċju tat-Taxxa”) u l-impriża farmaċewtika Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG (iktar 'il quddiem “Boehringer Ingelheim Pharma”), dwar id-determinazzjoni tal-ammont tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) dovut minn din tal-aħħar għas-sena 2011.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 Skont l-Artikolu 73 tad-Direttiva tal-VAT:

“Fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, minbarra kif imsemmi fl-Artikoli 74 sa 77, l-ammont taxxabbli għandu jinkludi dak kollu li jikkostitwixxi h̄las miksub jew li għandu jinkiseb mill-fornitur, għall-provvista, mill-konsumatur jew parti terza, inklużi s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tal-provvista.”

- 4 L-Artikolu 78 ta' din id-direttiva jipprovdi:

“L-ammont taxxabbli għandu jinkludi l-fatturi li ġejjin:

(a) taxxi, dazji, imposti u h̄lasijiet, minbarra [l-VAT] innifisha;

[...]”

- 5 L-Artikolu 79 tal-istess direttiva jipprevedi:

“L-ammont taxxabbli m'għandux jinkludi l-fatturi li ġejjin:

(a) tnaqqis fil-prezzijiet bħala skont għal pagament kmieni;

(b) roħs fil-prezzijiet u tnaqqis mogħti lill-konsumatur u akkwistati minnu fiż-żmien tal-provvista;

(ċ) l-ammonti rċevuti minn persuna taxxabbli mix-xerrej jew il-klijent bħala h̄las lura għall-ispejjeż mħallsa fl-isem u għall-akkont ta' l-aħħar u li huma mdahhla fil-kotba tiegħu f'kont ta' bilanċ.

Il-persuna taxxabbli għandha tissupplixxi prova ta' l-ammont effettiv ta' din in-nefqa msemmiha fil-punt (ċ) ta' l-ewwel paragrafu u ma tistax tnaqqas kwalunkwe VAT li setgħet giet imposta.”

- 6 Skont l-Artikolu 90 ta' din id-direttiva:

“1. Fil-każ ta' kancellazzjoni, ċaħda jew nuqqas ta' pagament totali jew parzjali, jew fejn il-prezz hu mnaqqas wara li l-provvista tkun saret, l-ammont taxxabbli għandu jiġi ridott għaldaqstant skont kondizzjonijiet li jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. Fil-każ ta' nuqqas ta' hlas totali jew parzjali, l-Istati Membri jistgħu jidderogaw mill-paragrafu 1."

Id-dritt Ġermaniż

- 7 L-Artikolu 10(1) tal-Umsatzsteuergesetz (il-Liġi dwar it-Taxxa fuq id-Dhul mill-Bejgħ), fil-verżjoni tagħha ppubblikata fil-21 ta' Frar 2005 (BGBl. 2005 I, p. 386) jipprovdi:

"Għall-kunsinni u benefiċċji oħra (l-ewwel sentenza tal-punt 1 tal-Artikolu 1(1)) u għall-akkwisti intra-Komunitarji (punt 5 tal-Artikolu 1(1)), id-dhul mill-bejgħ huwa kkalkolat fuq ir-remunerazzjoni. Ir-remunerazzjoni hija dak kollu li l-benefiċjarju tal-provvista jhallas sabiex jikseb il-benefiċċju, bit-tnaqqis madankollu tat-taxxa fuq il-valur miżjud. Jidhol ukoll fir-remunerazzjoni dak li persuna oħra li ma tkunx il-benefiċjarju tal-provvista tallas lill-imprenditur għall-benefiċċju. [...]"

- 8 L-Artikolu 17(1) tal-Liġi Ġermaniża dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, intitolat "Bidla fl-ammont taxxabbli", jipprovdi:

"F'każ ta' bidla fl-ammont taxxabbli ta' operazzjoni suġġetta għat-taxxa fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 1(1), l-imprenditur li jkun wettaq din l-operazzjoni għandu jaġġusta l-ammont tat-taxxa dovuta fuq din il-bażi. [...]"

- 9 Fir-rigward tal-kopertura tal-assigurazzjoni għall-mard mill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard obbligatorja, l-Artikolu 2 tal-Fünftes Buch Sozialgesetzbuch (il-Hames Ktieb tal-Kodiċi tas-Sigurtà Soċjali), fil-verżjoni tiegħu tat-22 ta' Diċembru 2010 (BGBl. 2010 I, p. 2309, iktar 'il quddiem s-"SGB V") jipprevedi:

"1. Il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard iqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-assigurati tagħhom il-benefiċċji msemmija fil-Kapitolu III fl-osservanza tal-prinċipju ta' amministrazzjoni tajba (Artikolu 12), sa fejn dawn il-benefiċċji ma jkunux jaqgħu taħt ir-responsabbiltà stess tal-assigurati. Il-modi ta' trattament, prodotti mediċinali u rimedji ta' mediċini partikolari ma humiex esklużi. Il-kwalità u l-effettività tal-benefiċċji għandhom jirriflett u l-istat ġeneralment aċċettat tal-għarfien mediku u għandhom jiehdu inkunsiderazzjoni l-progress tal-mediċina.

2. L-assigurati jirċievu l-benefiċċji fil-forma ta' benefiċċji *in natura* jew benefiċċji ta' servizzi, mingħajr ħsara għad-derogi previsti f'dan il-Ktieb V jew fil-Ktieb IX. Fuq talba, il-benefiċċji jistgħu wkoll jingħataw fl-għamla ta' parteċipazzjoni f'"Baġit tal-Persunal b'Hafna Ferġat"; id-dispożizzjonijiet moqrija flimkien tal-Artikolu 17(2) sa (4) tal-Ktieb IX u tar-Regolament dwar il-Baġit kif ukoll l-Artikolu 159 tal-Ktieb IX għandhom japplikaw. L-għoti tal-benefiċċji *in natura* u tal-benefiċċji ta' servizzi huwa s-suġġett ta' ftehimiet li l-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard jaġhmlu mal-awturi tal-benefiċċji skont id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu IV."

- 10 Skont l-Artikolu 130a(1) tas-SGB V:

"Għall-prodotti farmaċewtiċi pprovduti spejjeż għalihom mill-1 ta' Jannar 2003, il-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard jirċievu mill-ispiżeriji skont ta' 6% tal-prezz tal-bejgħ mingħajr VAT tal-impriża farmaċewtika. L-impriża farmaċewtiċi huma meħtieġa li jirrimborsaw dan l-iskont lill-ispiżeriji. Sa fejn bejjiegħa bl-ingrossa huma previsti skont il-paragrafu 5, l-impriża farmaċewtiċi huma meħtieġa jirrimborsaw l-iskont lill-bejjiegħa bl-ingrossa. L-iskont għandu jiġi rrimborsat lill-ispiżeriji u lill-bejjiegħa bl-ingrossa f'għaxart ijiem mill-jum li tkun saret it-talba. [...]"

- 11 Fir-rigward tal-persuni koperti minn assigurazzjoni għall-mard privata, l-Artikolu 192 tal-Versicherungsvertragsgesetz (il-Liġi dwar il-Kuntratt tal-Assigurazzjoni), fil-verżjoni tagħha tat-23 ta' Novembru 2007 (BGBl. 2007 I, p. 2631), intitolat "Servizzi ta' natura kuntrattwali tal-assiguratur", jipprevedi:

"(1) Fl-assigurazzjoni tal-ispejjeż tal-mard, l-assiguratur huwa marbut, fil-limiti miftiehma, li jirrimborsa l-ispejjeż ta' trattament mediku meħtieġ minhabba mard jew il-konsegwenzi ta' incident u tas-servizzi kollha miftiehma, inklużi dawk marbuta mat-tqala u mat-twellid kif ukoll mal-viżiti mediċi preventivi kontra mard skont programmi stabbiliti mil-liġi.

[...]"

- 12 Fir-rigward tal-persuni li għandhom dritt għar-rimbors tal-ispejjeż mediċi tagħhom skont id-dritt tas-servizz pubbliku, l-Artikolu 80 tal-Bundesbeamtenengesetz (il-Liġi Germaniża dwar is-Servizz Pubbliku Federali), fil-verżjoni tagħha tal-14 ta' Novembru 2011 (BGBl. 2011 I, p. 2219), intitolat "Interventi fil-każ ta' mard, ta' kura u ta' twelid", jipprovdi:

"(1) Jibbenefikaw minn interventi

1. l-uffiċjali li għandhom dritt għar-remunerazzjoni jew li jkunu bil-leave parentali,

[...]

(2) Bħala prinċipju, huma suġġetti għal intervent biss l-ispejjeż neċessarji u ekonomikament raġonevoli sostnuti

1. f'każ ta' mard u ta' kura,

[...]

(3) l-interventi jingħataw fl-għamla ta' rimbors ta' mill-inqas 50% tal-ispejjeż suġġetti għal intervent.

[...]"

- 13 Skont l-Artikolu 1 tal-Gesetz über Rabatte für Arzneimittel (il-Liġi dwar l-Iskontijiet għall-Prodotti Mediċinali), fil-verżjoni tagħha tat-22 ta' Diċembru 2010 (BGBl 2010 1, p. 2262):

"L-impriżi farmaċewtiċi għandhom jagħtu lill-impriżi tal-assigurazzjoni għall-mard privata u lill-[organi li jassumu dawn l-ispejjeż skont id-dritt tas-servizz pubbliku], għall-prodotti farmaċewtiċi mogħtija biss fuq preskrizzjoni medika li tagħhom dawn tal-aħħar ikunu, parzjalment jew totalment, irrimborsaw il-prezz lill-assigurati, skontijiet, skont ir-rata ta' rimbors, fl-istess proporzjonijiet bħal dawk previsti fl-Artikolu 130a(1), (1a), (2), (3), (3a) u (3b) tas-SGB V. [...]"

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

- 14 Boehringer Ingelheim Pharma tipproduċi prodotti farmaċewtiċi u tikkunsinna dawn il-prodotti, fl-ambitu ta' kunsinni taxxabbi, lil spiżeriji, permezz ta' bejjieġha bl-ingrossa.
- 15 Fir-rigward tas-sistema tal-assigurazzjoni għall-mard obligatorja (pubblika), l-ispiżeriji jikkunsinnaw il-prodotti farmaċewtiċi lill-persuni koperti fl-ambitu ta' ftehim qafas mal-konfederazzjoni tal-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard. Il-kunsinna tal-prodotti farmaċewtiċi ssir għall-benefiċċju tal-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard li jagħmlu l-prodotti għad-dispożizzjoni tal-assigurati tagħhom. L-ispiżeriji jagħtu lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard skont fuq il-prezz tal-prodotti farmaċewtiċi.

Boehringer Ingelheim Pharma, bħala impriza farmaċewtika, għandha tirrimborsa dan l-iskont lill-ispizeriji jew, fil-każ ta' intervent minn bejjiegħa bl-ingrossa, lil dawn tal-aħħar. Għall-finijiet tal-VAT, l-iskont huwa kkunsidrat mill-Uffiċċju tat-Taxxa bħala tnaqqis tar-remunerazzjoni.

- 16 Fir-rigward, mill-banda l-oħra, tal-prodotti farmaċewtiċi intiżi għal persuni koperti minn assigurazzjoni għall-mard privata, l-ispizeriji jikkunsinnaw dawn il-prodotti lil dawn il-persuni fuq il-bażi ta' kuntratti konklużi individwalment. L-impriza tal-assigurazzjoni għall-mard privata ma tixtrix il-prodotti farmaċewtiċi, iżda semplicement tirrimborsa lill-assigurati tagħha, meta dawn jitolbu, l-ispejjeż sosnuti minnhom. F'dan il-każ, Boehringer Ingelheim Pharma għandha tagħti lill-impriza tal-assigurazzjoni għall-mard skont fuq il-prezz tal-prodott farmaċewtiku. L-Uffiċċju tat-Taxxa ma jqisx dan l-iskont bħala tnaqqis fir-remunerazzjoni għall-finijiet tal-VAT.
- 17 Matul is-sena 2012, Boehringer Ingelheim Pharma ppreżentat dikjarazzjoni tal-VAT annwali għas-sena 2011, li ssemmi, b'mod partikolari, it-tranzazzjonijiet taxxabli u l-ammonti taxxabli relatati.
- 18 F'din id-dikjarazzjoni, Boehringer Ingelheim Pharma rrettifikat, għat-tranzazzjonijiet marbuta mal-prodotti farmaċewtiċi mixtrija minn persuni assigurati b'polza ta' assigurazzjoni għall-mard privata, l-ammont taxxabli billi naqqset ir-rimborsi li kellhom jithallsu minnha.
- 19 L-Uffiċċju tat-Taxxa qies li ma kienx hemm raġuni li tiġġustifika t-tnaqqis tal-ammont taxxabli ta' Boehringer Ingelheim Pharma fir-rigward tar-rimborsi lill-imprizi tal-assigurazzjoni għall-mard privata. Għalhekk, huwa f'fissa l-VAT b'mod li din kienet dovuta fuq l-ammont taxxabli mhux imnaqqas.
- 20 Boehringer Ingelheim Pharma ressqet, quddiem il-Finanzgericht Rheinland-Pfalz (il-Qorti tal-Finanzi ta' Rheinland-Pfalz, il-Ġermanja), azzjoni kontra d-deċiżjoni tal-Uffiċċju tat-Taxxa fir-rigward tar-rimborsi lill-imprizi tal-assigurazzjoni għall-mard privata.
- 21 Hija sostniet li l-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard obligatorja jew l-impriza tal-assigurazzjoni għall-mard privata kienu jinsabu fit-tarf tal-katina ta' tranzazzjonijiet, b'mod li l-ammont taxxabli kellu jitnaqqas fiż-żewġ każijiet. Skonha, ftit li xejn jimporta jekk il-benefiċċji li ngħataw kinux rimborsi jew tnaqqis fil-prezz, billi dawn kellhom jiġu ttrattati bl-istess mod mill-perspettiva tal-VAT.
- 22 Il-Finanzgericht Rheinland-Pfalz (il-Qorti tal-Finanzi ta' Rheinland-Pfalz) laqgħet l-azzjoni ta' Boehringer Ingelheim Pharma billi ddeċidiet li ma kienx hemm lok li ssir id-distinzjoni li għamel l-Uffiċċja tat-Taxxa bejn it-tnaqqis fil-prezz mogħti lill-fondi tal-assigurazzjoni għall-mard obligatorja għall-prodotti farmaċewtiċi mixtrija u r-rimborsi li saru max-xiri tal-imsemmija prodotti fl-ambitu tas-sistema tal-assigurazzjoni għall-mard privata.
- 23 L-Uffiċċju tat-Taxxa ppreżenta, quddiem il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-Ġermanja), appell ta' reviżjoni mis-sentenza tal-Finanzgericht Rheinland-Pfalz (il-Qorti tal-Finanzi ta' Rheinland-Pfalz).
- 24 Il-qorti tar-rinviju tfakkar li meta produttur ta' prodott, li ma jkunx kuntrattwalment marbut mal-konsumatur finali, iżda jkun l-ewwel holqa f'katina ta' tranzazzjonijiet li twassal għal dan tal-aħħar, jagħti tnaqqis fil-prezz lill-imsemmi konsumatur finali, l-ammont taxxabli għall-finijiet tal-VAT għandu, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, jitnaqqas bl-imsemmi tnaqqis (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs, C-317/94, EU:C:1996:400, punti 28 u 31, kif ukoll tas-16 ta' Jannar 2014, Ibero Tours, C-300/12, EU:C:2014:8, punt 29).
- 25 Hija tirrileva li l-Qorti tal-Ġustizzja, madankollu, irrifjutat tnaqqis tal-ammont taxxabli fil-każ fejn aġenzija tal-ivvjaġġar, li tagħxi bħala intermedjarja, tagħti lill-konsumatur finali, fuq inizjattiva tagħha stess u bi spejjeż għaliha, tnaqqis fil-prezz fuq is-servizz prinċipali pprovdut mill-organizzatur ta' żjarat

turistiċi (sentenza tas-16 ta' Jannar 2014, Ibero Tours, C-300/12, EU:C:2014:8, punt 33). Ir-raġuni invokata mill-Qorti tal-Ġustizzja, f'dik is-sentenza, hija li l-aġenzija tal-ivvjaġġar ma tagħmilx parti minn katina ta' provvisti li tibda mill-organizzatur ta' zjarat turistiċi u tasal għand il-konsumatur finali.

- 26 Skont il-qorti tar-rinviju, il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja għandha tinftiehem fis-sens li tnaqqis fil-prezz li operatur jagħti lil terz li miegħu huwa ma jkollux rabta kuntrattwali jnaqqas il-baži tal-VAT dovuta fuq il-benefiċċju pprovdut minn dan l-operatur biss meta katina ta' tranżazzjonijiet torbot l-operatur mat-terz li jibbenefika mill-iskont. F'dan il-każ, l-iskonti favur impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata ma jnaqqasux għalhekk il-baži tal-VAT dovuta fuq il-baži tal-kunsinni mwettqa minn Boehringer Ingelheim Pharma, ladarba l-impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata li jibbenefikaw mill-iskont ma jagħmlux parti mill-katina ta' provvisti li tibda mill-imsemmija impriża u tasal għand il-konsumatur finali.
- 27 Madankollu, il-qorti tar-rinviju tqis li ma huwiex konformi mal-prinċipju ġenerali ta' ugwəljanza fit-trattament previst fl-Artikolu 20 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea li, kuntrarjament għall-iskontijiet fis-settur tal-assigurazzjoni għall-mard obbligatorja, skontijiet favur impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata ma jnaqqasux l-ammont taxxabblu, meta l-oneru li ż-żewġ skontijiet jimponu fuq l-impriża farmaċewtika huwa l-istess. Dawn huma sitwazzjonijiet komparabbli u l-qorti tar-rinviju tistaqsi għalhekk dwar liema hija r-raġuni li oġġettivament tiġġustifika din l-inugwaljanza fit-trattament.
- 28 Hija tfakkar ukoll li, filwaqt li nuqqas ta' osservanza tal-prinċipju ta' newtralità fiskali jista' jkun possibbli biss bejn operaturi ekonomiċi kompetituri, il-ksur tal-prinċipju ġenerali ta' ugwəljanza fit-trattament jista' jkun ikkaratterizzat, fil-qasam fiskali, minn tipi oħra ta' diskriminazzjonijiet, li jolqtu operaturi ekonomiċi li għalkemm ma jkunux neċessarjament kompetituri xorta waħda jkun jinsabu f'sitwazzjoni komparabbli minn aspetti oħra (sentenzi tal-10 ta' April 2008, Marks & Spencer, C-309/06, EU:C:2008:211, punt 49, kif ukoll tal-25 ta' April 2013, Il-Kummissjoni vs L-Isvezja, C-480/10, EU:C:2013:263, punt 17). Minn dan jirriżulta li l-prinċipju ta' ugwəljanza fit-trattament, fil-qasam fiskali, ma jikkoinċidix mal-prinċipju ta' newtralità fiskali (sentenza tal-25 ta' April 2013, Il-Kummissjoni vs L-Isvezja, C-480/10, EU:C:2013:263, punt 18).
- 29 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi) iddeċidiet li tissospendi l-proċedura quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li ġejja:

“Kumpannija farmaċewtika li tipprovdi prodotti mediċinali hija intitolata, fuq il-baži tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (sentenza Elida Gibbs tal-24 ta' Ottubru 1996, C-317/94, EU:C:1996:400, punti 28 u 31) u wara li jittieħed inkunsiderazzjoni l-prinċipju ta' ugwəljanza fit-trattament taht id-dritt tal-Unjoni, għal tnaqqis fuq l-ammont taxxabblu skont l-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, meta:

- tipprovdi dawn il-prodotti mediċinali lill-ispizeriji permezz ta' grossisti,
- l-ispizeriji jipprovdu dawn il-prodotti, li huma taxxabblu, lil persuni b'assigurazzjoni għall-mard privata,
- l-assiguratur ta' assicurazzjoni għall-ispejjeż mediċi (kumpannija privata ta' assicurazzjoni għall-mard) tirrimborsa l-ispejjeż tal-assigurat tagħha għax-xiri ta' prodotti mediċinali, u
- il-kumpannija farmaċewtika hija obbligata mis-sistema legali sabiex tagħti 'skont' lill-assigurazzjoni għall-mard privata?”

Fuq id-domanda preliminari

- 30 Bid-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk, fid-dawl tal-prinċipji ddefiniti mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs (C-317/94, EU:C:1996:400, punti 28 u 31), fir-rigward tad-determinazzjoni tal-ammont taxxabbli tal-VAT, u fid-dawl tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament tad-dritt tal-Unjoni, l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-VAT għandux jiġi interpretat fis-sens li l-iskont mogħti, skont liġi nazzjonali, minn impriża farmaċewtika lil impriża tal-assigurazzjoni għall-mard privata jwassalx, fis-sens ta' dan l-artikolu, għal tnaqqis tal-ammont taxxabbli favur din l-impriża farmaċewtika, meta kunsinni tal-prodotti farmaċewtiċi jsiru permezz ta' bejjiegħa bl-ingrossa lil spiżeriji li jagħmlu dawn il-kunsinni lil persuni koperti minn assicurazzjoni għall-mard privata li tirrimborsa lill-assigurati tagħha l-prezz tax-xiri tal-prodotti farmaċewtiċi.
- 31 Bil-għan li tingħata risposta għal din id-domanda, jehtieg, qabelxejn, jifakkar li, skont l-Artikolu 73 tad-Direttiva tal-VAT, l-ammont taxxabbli jinkludi, għall-kunsinni ta' oġġetti u l-provvisti ta' servizzi, dak kollu li jikkostitwixxi l-korrispettiv miksub jew li jrid jinkiseb mill-fornitur jew l-operatur għal dawn it-tranzazzjonijiet mingħand ix-xerrej, l-akkwrent jew terz, inklużi s-sussidji marbuta direttament mal-prezz ta' dawn it-tranzazzjonijiet.
- 32 Sussegwentement, għandu jifakkar ukoll li l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-VAT, li jirrigwarda l-każijiet ta' annullament, ta' rexxissjoni, ta' riżoluzzjoni, ta' nuqqas ta' hlas shiħ jew parzjali jew ta' tnaqqis fil-prezz wara l-mument li ssehh it-tranzazzjoni, jobbliga lill-Istati Membri li jnaqqsu l-valur taxxabbli u, għaldaqstant, l-ammont tal-VAT dovut mill-persuna taxxabbli kull darba li, wara l-konkluzjoni ta' tranzazzjoni, parti mill-korrispettiv jew il-korrispettiv kollu ma jingabarx mill-persuna taxxabbli. Din id-dispożizzjoni tikkostitwixxi l-espressjoni ta' prinċipju fundamentali tad-Direttiva tal-VAT, li jgħid li l-bażi taxxabbli hija kkostitwita mill-korrispettiv riċevut realment u li l-korollarju tiegħu huwa li l-Uffiċċju tat-Taxxa ma jkunx jista' jiġbor, bħala VAT, ammont ikbar minn dak miġbur mill-persuna taxxabbli (sentenza tal-15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárkölkereskedelmi, C-337/13, EU:C:2014:328, punt 22 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 33 Finalment, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li wieħed mill-prinċipji bażiċi li fuqu tistrieħ is-sistema tal-VAT huwa n-newtralità, fis-sens li fi hdan kull pajjiż il-merkanzija simili jkollha l-istess piż fiskali, ikun xi jkun it-tul ta' ċirkuwitu ta' produzzjoni u ta' distribuzzjoni (sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs, C 317/94, EU:C:1996:400, punt 20).
- 34 F'dan il-każ, mid-deċizzjoni tar-rinviju jirriżulta li l-impriża farmaċewtika hija marbuta, skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali, tagħti lill-impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata, għall-prodotti farmaċewtiċi mogħtija biss fuq preskrizzjoni medika li l-prezz tagħhom dawn tal-aħħar irrimborsaw, parzjalment jew totalment, lill-assigurati, skonti, skont ir-rata ta' rimbors, fl-istess proporzjonijiet bħal dawk previsti mill-impriži tal-assigurazzjoni għall-mard obbligatorja. L-Uffiċċju tat-Taxxa ma jqisx dan l-iskont bħala tnaqqis tal-ammont taxxabbli.
- 35 B'hekk, minhabba l-imsemmija leġiżlazzjoni, Boehringer Ingelheim Pharma setgħet tiddisponi minn somma li tikkorrispondi għall-prezz tal-bejgħ ta' dawn il-prodotti lill-ispjizeriji mnaqqas bl-imsemmi skont. Għalhekk, ma huwiex konformi mad-Direttiva tal-VAT il-fatt li l-bażi li fuqha tiġi kkalkolata l-VAT dovuta mill-impriża farmaċewtika, bħala persuna taxxabbli, tkun ikbar mis-somma li hija finalment irċeviet. Kieku dan kien il-każ, il-prinċipju ta' newtralità tal-VAT fir-rigward tal-persuni taxxabbli, fosthom l-impriża farmaċewtika, ma jkunx osservat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs, C-317/94, EU:C:1996:400, punt 28).
- 36 Konsegwentement, l-ammont taxxabbli applikabbli għal Boehringer Ingelheim Pharma bħala persuna taxxabbli għandu jiġi kkostitwit mill-ammont li jikkorrispondi għall-prezz li bih hija biegħet il-prodotti farmaċewtiċi lill-ispjizeriji, imnaqqas bl-iskont li ngħata lill-impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata meta dawn tal-aħħar irrimborsaw lill-assigurati tagħhom l-ispejjeż li huma sostnew fix-xiri tal-imsemmija prodotti.

- 37 Ċertament, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset, fil-punt 31 tas-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs (C-317/94, EU:C:1996:400), li l-Artikolu 11C(1) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dhul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”), li jikkorrispondi mal-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-VAT jirreferi għall-każ abitwali ta' relazzjonijiet kuntrattwali, stabbiliti direttament bejn żewġ partijiet kontraenti, li sussegwentement jiġu mmodifikati.
- 38 Madankollu, f'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat, fl-ewwel lok, li, fl-istess punt 31 ta' din is-sentenza, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat li din id-dispożizzjoni tikkostitwixxi l-espressjoni tal-prinċipju ta' newtralità u, konsegwentement, l-applikazzjoni tagħha ma tistax tippreġudika r-realizzazzjoni tal-imsemmi prinċipju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs, C-317/94, EU:C:1996:400, punt 31).
- 39 Fit-tieni lok, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-VAT ma jippreżupponix tibdil sussegwenti fir-relazzjonijiet kuntrattwali sabiex din id-dispożizzjoni tkun applikabbli. Fil-fatt, din tobbliġa bħala prinċipju lill-Istati Membri jnaqqsu l-ammont taxxabbli kull darba li, wara l-konklużjoni ta' tranzazzjoni, parti mill-korrispettiv jew il-korrispettiv kollu ma jkunx ġie rċevut mill-persuna taxxabbli. Barra minn hekk, xejn ma jindika li l-Qorti tal-Ġustizzja, fis-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs (C-317/94, EU:C:1996:400), riedet tillimita l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 11C(1) tas-Sitt Direttiva, li jikkorrispondi mal-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-VAT. Mill-banda l-oħra, mill-fatti li jiffurmaw il-bażi tal-kawża li wasslet għal din is-sentenza jirriżulta li ma seħh ebda tibdil fir-relazzjonijiet kuntrattwali. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li l-Artikolu 11C(1) tas-Sitt Direttiva kien applikabbli (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Mejju 2001, Freemans, C-86/99, EU:C:2001:291, punt 33).
- 40 Barra minn hekk, il-fatt li, fil-kawża prinċipali, il-benefiċjarju dirett tal-kunsinni tal-prodotti mediċinali inkwistjoni ma huwiex l-impriża tal-assigurazzjoni għall-mard privata li tagħti rimbors lill-assigurati, iżda l-assigurati nnifishom, ma huwiex ta' natura li jikser ir-rabta diretta li hemm bejn il-kunsinna ta' oġġetti li saret u l-korrispettiv irċevut (ara, b'analogija, is-sentenza tas-27 ta' Marzu 2014, Le Rayon d'Or, C 151/13, EU:C:2014:185, punt 35).
- 41 Fil-fatt, kif l-Avukat Ġenerali rrileva fil-punti 44 u 45 tal-konklużjonijiet tiegħu, il-pagamenti li saru fil-mument tax-xiri tal-prodotti farmaċewtiċi għandhom jiġu rċevuti bħala l-korrispettiv miksub min-naħa ta' terz fis-sens tal-Artikolu 73 tad-Direttiva tal-VAT fejn dawn it-terzi, jiġifieri l-assigurati, talbu r-rimbors lill-impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata u dawn tal-aħħar kisbu, konformement mal-leġiżlazzjoni nazzjonali, l-iskont dovut lilhom min-naħa tal-impriża farmaċewtika. B'hekk, fid-dawl ta' ċirkustanzi inkwistjoni fil-kawża prinċipali, l-impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata għandhom jitqiesu bħala li huma l-konsumatur finali ta' kunsinna mwettqa minn impiża farmaċewtika sugġetta għall-VAT b'mod li l-ammont irċevut mill-Uffiċċju tat-Taxxa ma jistax ikun ikbar minn dak imħallas mill-konsumatur finali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs, C-317/94, EU:C:1996:400, punt 24).
- 42 Konsegwentement, għandu jiġi kkonstatat li, fil-kawża prinċipali, ladarba parti mill-korrispettiv ma ġietx irċevuta mill-persuna taxxabbli minhabba l-iskont mogħti minn din tal-aħħar lill-impriži tal-assigurazzjoni għall-mard privata, kien hemm fil-fatt tnaqqis fil-prezz wara l-mument li fih seħhet it-tranzazzjoni konformement mal-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-VAT.

- 43 Barra minn hekk, fir-rigward tal-iskont inkwistjoni fil-kawża prinċipali, għandu jiġi kkonstatat li dan huwa stabbilit mil-liġi u li dan huwa mogħti b'mod obbligatorju mill-impriża farmaċewtika lill-impriża tal-assigurazzjoni għall-mard privata li rrimborsaw lill-assigurati tagħhom l-ispejjeż sostnuti minn dawn tal-aħħar fix-xiri ta' prodotti farmaċewtiċi. Kif ġie kkonstatat fil-punt 35 ta' din is-sentenza, f'dawn iċ-ċirkustanzi, l-impriża farmaċewtika ma setgħetx tiddisponi liberament mill-prezz kollu rċevut mal-bejgħ tal-prodotti tagħha lill-ispiżeriji jew lill-bejjieġha bl-ingrossa (ara, f'dan is-sens is-sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, *International Bingo Technology*, C-377/11, EU:C:2012:503, punt 31).
- 44 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet, fil-punt 28 tas-sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, *International Bingo Technology* (C-377/11, EU:C:2012:503), fir-rigward ta' obbligu legali marbut ma' rebħ imqassam f'logħba tal-bingo, li, sa fejn il-parti tal-prezz tal-bejgħ tal-kartelli li hija mqassma bħala rebħ lill-ġugaturi hija stabbilita minn qabel u hija obbligatorja, din ma tistax titqies bħala li tiffirma parti mill-kunsiderazzjoni riċevuta mill-organizzatur tal-logħba għall-provvista li huwa pprovda.
- 45 Kif l-Avukat Ġenerali rrileva fil-punt 42 tal-konklużjonijiet tiegħu, minkejja li l-Qorti tal-Ġustizzja analizzat, fl-imsemmija sentenza, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 73 tad-Direttiva tal-VAT, l-interpretazzjoni li l-istess sentenza tipprovdi tal-kunċett ta' "kunsiderazzjoni", previst f'din id-dispożizzjoni, tista' tapplika fir-rigward tal-kliem "fejn il-prezz hu mnaqqas" użat fl-Artikolu 90 tal-imsemmija direttiva, sa fejn kemm din id-dispożizzjoni tal-aħħar kif ukoll l-Artikolu 73 ta' din id-direttiva jitrattaw elementi tal-ammont taxxabbli.
- 46 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, hemm lok li għad-domanda li saret tingħata r-risposta li, fid-dawl tal-prinċipji ddefiniti mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fis-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, *Elida Gibbs* (C-317/94, EU:C:1996:400, punti 28 u 31), fir-rigward tad-determinazzjoni tal-ammont taxxabbli tat-taxxa fuq il-valur miżjud, u fid-dawl tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament tad-dritt tal-Unjoni, l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud għandu jiġi interpretat fis-sens li l-iskont mogħti, skont liġi nazzjonali, minn impiża farmaċewtika lil impiża tal-assigurazzjoni għall-mard privata jwassal, fis-sens tal-imsemmi artikolu, għal tnaqqis tal-ammont taxxabbli favur din l-impiża farmaċewtika, meta kunsinni tal-prodotti farmaċewtiċi jsiru permezz ta' bejjieġha bl-ingrossa lil spiżeriji li jagħmlu dawn il-kunsinni lil persuni koperti minn assurazzjoni għall-mard privata li tirrimborsa lill-assigurati tagħha l-prezz tax-xiri tal-prodotti farmaċewtiċi.

Fuq l-ispejjeż

- 47 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li għandha tiddeciedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġihallu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Il-Ħames Awla) taqta' u tiddeċiedi:

Fid-dawl tal-prinċipji ddefiniti mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fis-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1996, Elida Gibbs (C-317/94, EU:C:1996:400, punti 28 u 31), fir-rigward tad-determinazzjoni tal-ammont taxxabbli tat-taxxa fuq il-valur miżjud, u fid-dawl tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament tad-dritt tal-Unjoni Ewropea, l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud għandu jiġi interpretat fis-sens li l-iskont mogħti, skont liġi nazzjonali, minn impriża farmaċewtika lil impriża tal-assigurazzjoni għall-mard privata jwassal, fis-sens tal-imsemmi artikolu, għal tnaqqis tal-ammont taxxabbli favur din l-impriża farmaċewtika, meta kunsinni tal-prodotti farmaċewtiċi jsiru permezz ta' bejjiegħa bl-ingrossa lil spizeriji li jagħmlu dawn il-kunsinni lil persuni koperti minn assicurazzjoni għall-mard privata li tirrimborsa lill-assigurati tagħha l-prezz tax-xiri tal-prodotti farmaċewtiċi.

Firem